

Patientguiden Psykos

Vad är
besvärligt för
mig?

Vilket stöd
kan jag få?

Vilka
behandlingar
vill jag veta
mer om?

Vilka är
mina tidiga
tecken?

Pilotprojekt i SLSO januari – september 2021

Om projektet

Delprojekt i HSF:s projekt "Psykosstödet" som genomförs i ett samarbete mellan VGR, Gotland, SLSO och WeMind. Projektet finansieras med statliga medel från Uppdrag Psykisk hälsa.

Deltagare i SLSOs delprojekt:

Klas Sundström, Bisam + NAG + RAG Psykos

Maria Skott, Ordförande NAG + RAG Psykos, RPO Psykisk hälsa

Magnus Petersson, Bisam, Psykiatri Nordväst, Ledningsstöd SLSO

Jenni Andersson, Processägare psykos, Psykiatri Södra Stockholm

Hans Johansson, Pernilla Kamph, Malena Ekehorn,
Centrummottagningen Psykiatri Nordväst

Mårten Berglund, Ylva Dotsky, Therese Lundgren
Mottagningen för nydebuterade, Norra Stockholms Psykiatri

Lennart Collin, Therese Bergvall, Therese Eriksson, Emma Knutsson
Psykosprogrammet, Psykiatri Sydväst

Representanter från patientföreningar, filmer med egna berättelser
och granskning av innehåll och funktionalitet

Gunnar Dagnå, konceptutvecklare och bitr. projektledare

Kristofer Ekström, Designer i SOB

Lisa Jansson, Processägarsamordning

Ulla Forsbeck Olsson, Projektledare

Stöd och behandlingsplattformen (SoB)

- Stöd och behandling via internet
- Del i nationella e-hälsostrategin
- Samma plattform i hela Sverige
- Patienten loggar in via 1177.se
- Fungerar på dator, surfplatta eller smartphone
- Teknisk säker plattform som uppfyller alla krav

Tekniska förutsättningar

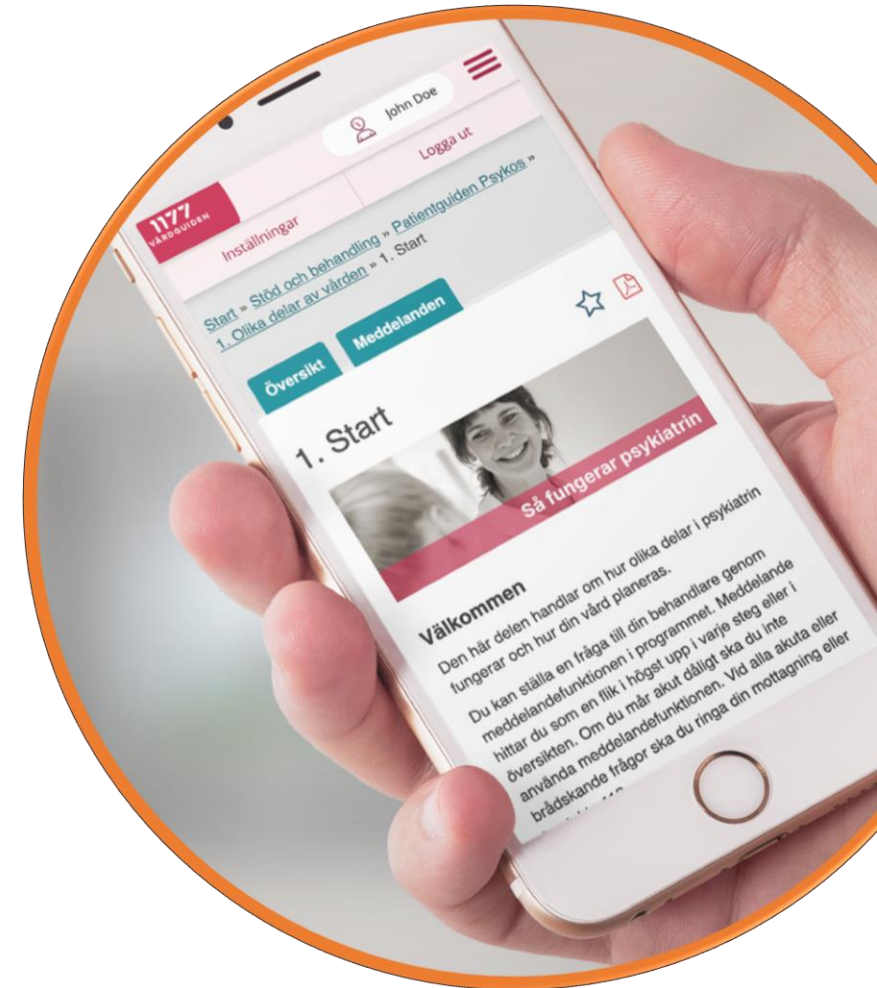
- Användaren måste ha ett Mobilt BankID eller Freja eID
- En inloggad person kan kommunicera med en behandlare via en meddelandefunktion.
- Journalintegration saknas

Vad är Patientguiden Psykos?

Ett interaktivt verktyg med tre perspektiv:

- **Psykopedagogisk information** om psykossjukdom, behandling och hur psykiatri fungerar mm.
- **Patienten berättar om sig själv** genom att svara på frågor som berör olika viktiga områden.
- Det patienten svarar och skriver förstärker vårdmötet och gör att **behandlaren och patienten tillsammans kan anpassa vården individuellt.**

Patientguiden Psykos ger:

Behandlare

- Ökad kunskap om patienten.
- Underlag för individuell anpassning av behandling och stöd.
- ökad kommunikation mellan behandlare och patient vid besöket på mottagningen

Skapar en grund för delat beslutsfattande

Patient

- Ökad kunskap om psykosjukdom och hur vården fungerar.
- En egen orientering av erfarenheter, behov och motivation.
- Ökad egenmakt genom att vara tydlig med egna behov och värderingar.

Psykopedagogik + personlig kartläggning

Patienten berättar om sig själv.

Patienten kartlägger och synliggör sina psykiska besvär, problem, behov, tankar, känslor, reflektioner om de saker som berör situationen just nu.

Leda till
delat
besluts-
fattande

Kommunikation mellan behandlare och patient

Patient och behandlare kan kommunicera med varandra.

- Ge feedback på det patienten fyller i.
- Svara på specifika frågor/meddelanden

Psykopedagogiskt innehåll.

Som stöd finns olika moduler som hjälper till att hålla fokus på ett område. Det är enkelt och kortfattat.

Översikt

Meddelanden

Kommunikation mellan patient och behandlare

5. Att ha svårt att tänka klart

Brist på tankar eller ett överflöd av tankar

En del beskriver det som att det är svårt att tänka klart en tanke eller att det kommer för många tankar. Andra beskriver det som att ens tankar sänds ut till andra människor, eller att andra kan läsa ens egna tankar.

Det kan också upplevas som att tankarna inte kommer från en själv utan utifrån.

Psykopedagogisk information

Hur ofta är det här ett problem för dig?

- Flera gånger varje dag
- Varje dag
- Någon gång i veckan
- Det här är inte ett problem för mig

Patienten berättar om sig själv

Fem moduler i Patientguiden Psykos

Start

Välkommen. Om dig och den du är.
Vad får dig att må bra?

Så fungerar psykiatrin

Olika delar av vården. Från mottagande till uppföljning.
Bra att veta om din vård.

Om psykossjukdom

Vad kännetecknar en psykos? Varför får vissa personer en psykos? Att återhämta sig från psykos.

Behandling av psykossjukdom

Vad är viktigt för dig? Läkemedelsbehandling.
Behandlingar och insatser.

Leva med psykossjukdom

Minska risken för psykos. Dina levnadsvanor.
Råd för bättre sömn.

Olika typer av frågor i Patientguiden

En fråga finns för varje ämne/steg, varierade med tre olika frågetyper:

- 1. Vad är viktigt för dig när det gäller ....?**
Vilka av följande alternativ stämmer för dig? (eget utforskande)
- 2. Är det här något du vill ha hjälp med / prata om?**
(uppmuntrar dialog med behandlare i kommande vårdmöte)
- 3. Har du en ...? Har du gjort en... ? Har du fått veta ... ?**
(subjektiva faktasvar, till exempel har du en krisplan, samordnare, vårdplan)

Hur fungerar det praktiskt?

Behandlaren
tilldelar patienter
och närstående i
1177.

Patient och närstående
loggar in i 1177 hemma.
De läser, ser filmer och
svarar på frågor

Behandlaren stämmer av
patientens och närståendes
svar på frågor och pratar om
innehållet

Behandlarvyn i SOB

- Kolla flaggor en gång i veckan, det finns olika flaggor som syns på varje patient.

Patientguiden Psykos					Starta moment
Namn ▾	Personnummer	Momentstart	Senast aktiv 	Flaggor	
Doe , John 	19820211-xxxx	2021-03-23	2021-03-24		
Doe , John 	19721006-xxxx	2021-03-23	Aldrig		
Doe , Jane 	19580515-xxxx	2021-03-23	Aldrig		

Formulär

Patient har svarat på frågor

Moment

Nytt meddelande

Startat Patientguiden

Patient har inte startat

Dagarna för modulen är snart slut

Olika sätt att genomföra Patientguiden

Anpassa efter förutsättningar:

- Patient loggar in själv
- Patient och vårdpersonal loggar in tillsammans
- Patient jobbar ihop med närstående, boendestödjare eller kontaktperson
- Tilldela patient som befinner sig i heldygnsvården
- Tilldela patient Patientguiden på papper

Tildela moduler i olika takt

- Modulen "Start" alltid påslagen från start.
- Förslag: Börja med modulen "Start" plus en till valfri modul.
- Behandlare tilldelar moduler i samråd med patienten.
- Behandlare bedömer vilken takt och vilka moduler som passar.
- Alla moduler har en tidsgräns på 200 dagar, behandlare kan anpassa detta individuellt och det kommer en flagga när tiden håller på att gå ut.

Vad är Närståendeguiden Psykos?

Ett interaktivt verktyg med tre perspektiv:

- **Psykopedagogisk information** om psykossjukdom, behandling och hur psykiatrin fungerar mm.
- **Närstående reflekterar över sin roll** genom att svara på frågor om vilket stöd de vill vara som närstående och vad de själva behöver för att få tillbaka energi.
- **Närstående kan orientera sig** i hur de kan vara delaktiga i vården och att vara ett stöd för patienten.

Fem moduler i Närståendeguiden

Start

Välkommen. Om att vara närstående.
Hur närstående kan vara delaktiga.

Så fungerar psykiatrin

Olika delar av vården. Från mottagande till uppföljning.
Bra att veta om din närståendes vård.

Om psykossjukdom

Vad kännetecknar en psykos? Vad beror psykos på?
Att återhämta sig från psykos.

Behandling av psykossjukdom

Läkemedelsbehandling. Behandlingar och insatser.
Minska risken för psykosen.

Att vara närstående

Ta hand om dig själv. God kommunikation.
Barn som närstående.

Olika typer av frågor i Närståendeguiden

En fråga finns för varje ämne/steg, varierade med tre olika frågetyper:

- 1. Vad är stämmer för dig när det gäller ....?**
Vilka av följande alternativ stämmer för dig? (eget utforskande om närståenderollen)
- 2. Är det här något du vill ha veta mer om?**
(uppmuntrar dialog med behandlare i kommande vårdmöte)
- 3. Har du sett en ...? Har du varit med om... ?**
(subjektiva faktasvar, till exempel "Har du varit med vid en utskrivning?")

Vanliga farhågor hos personal...

**Bara ett fåtal av
mina patienter
klarar det här.**

**Det här gör vi
redan.**

**Hur ska jag ha tid
med det här?"**

Vad säger behandlarna...?

”Jag har två patienter som jättegärna vill ge ordentlig feedback, de tycker att det är jättebra, men för kort, de vill ha fler moduler, de är supernöjda.”

”För en patient kom det fram ganska mycket nytt, vi kunde prata om symtom som den personen har svårt att beskriva i vanliga fall, då kom det fram mer än under ett vanligt besök, och personen tyckte det var ett bra sätt ha besöket.”

”Frågorna har lett till ett lite större intresse för vårdplaner och krisplaner, och det har blivit en diskussion till hur gör man en krisplan användbar, för reflektionen blev 'att en krisplan hjälper ändå inte'. Men om man gör det igen på nytt utifrån svaren i Patientguiden kom det fram mycket, på det här sätt kan man använda den så att det blir relevant för den patienten. Det blev en bra diskussion kring det.”

”Mina patienter som har varit sjuka länge har börjat reflektera tack vare Patientguiden, de tycker fortfarande att det är lärorikt och de har lärt sig mycket nya grejor tack vare programmet. En patient hade frågor om tvångsvård, han visste inte alls att han hade rättigheter. Så jag tycker att de har fått ny kunskap på olika områden via det här programmet.”

Citat från behandlare

”Patientguiden kan fylla igen kunskapsluckor som varken patienten eller jag visste om.”

”För en patient kom det fram ganska mycket nytt, vi kunde prata om symtom som den personen har svårt att beskriva i vanliga fall.”

”För en patient kom det fram jättemycket bra saker om krisplanen, så det ledde till att vi uppdaterade krisplanen utifrån deras svar i Patientguiden.”

”Mina patienter som har varit sjuka länge har börjat reflektera tack vare Patientguiden.”

Vad säger patienterna...?

"Har underlättat att veta vad man ska prata om under besöket."

"Kände inte till detta så mycket men hade hört talas om 1177.. patientguiden har bidragit till bättre mående psykiskt. Tack"

"Bra info om tvångsvård"

"Jag tycker att den var lätt läst och kort utförligt med det viktigaste innehåll angående psykos. Jag fick nya kunskaper och info som jag tidigare inte kände till. Toppen guide!"

"Bra information om psykos-sjukdom! Bra kunskap och lärorikt..."

Nuläge

- Projektet avslutades 30/9 - samlar in feedback från behandlare, patienter, närstående och dokumenterar arbetssätt och behov i framtida förvaltning. Tar fram manual och infomaterial.
- Psykiatri Nordväst, Psykiatri Sydväst och Norra Stockholms Psykiatri – fortsätter att arbeta med Patientguiden och Närståendeguiden.

Tack!

Magnus.Petersson@regionstockholm.se

Klas.Sundstrom@regionstockholm.se